

СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Іванько І. К.

Науковий керівник – к. і. н., доцент. Бадєєва Л. І.
Харківський національний університет радіоелектроніки,
каф. українознавства, м. Харків, Україна.
Тел. +38(095)-024-0684, e-mail: iryna.ivanko@nure.ua.

This report assumes that such a Ukrainian language, where and when it appeared. In the assumption that the Ukrainian language is repeated as a language with numerous variations, it is also about deepening its development with an in-depth study of the times up to the present day.

Актуальність роботи полягає в тому, що українська мова посідає важливе місце в серцях українців, а надто у теперішній час війни та розвитку технологій. Для кожного з нас українська мова – частина нас самих, тому важливо знати історію походження української мови з проукраїнської.

Мета роботи – виявити з якої мови пішла українська мова та коли почалось її самостійне становлення.

Літературна мова – це оброблена, унормована форма загальнонародної мови, яка в писемному та усному різновидах обслуговує культурне життя народу, усі сфери його суспільної діяльності.

Історія кожної мови вивчається в нерозривному зв'язку з історією народу, який є носієм цієї мови, її творцем. Тому періодизація української літературної мови тісно пов'язана з періодизацією історії українського народу.

Українська мова – одна з 30–40 найбільш поширених мов світу, державна мова в Україні, мова українських меншин у багатьох країнах світу. Загальна кількість носіїв української мови дорівнює приблизно 60–65 млн. Відповідно ця мова посідає 1-ше місце серед слов'янських мов щодо кількості мовців.

На першому місці Українська мова, на другому – російська – модифікована від української, (тому що у часи Київської Русі всі розмовляли і фіксували в книжках на старослов'янській мові, що і є українською), а далі беларуська, чеська, польська та інші.

У дописемний період розвитку східнослов'янських племен у перших державних утвореннях формувалося наддіалектне мовлення, яке активно використовувалося в законодавчій сфері та державному керівництві.

Українська мова постала з праслов'янської, яка виділилася з індоєвропейської мови, де на санскриті ще можна зараз читати в індійських тлумаченнях в часті воїнів та брахманів тексти, де літери інші, а значення слів слов'янські, і ми навіть зараз можемо це слухати і розуміти текст.

До VI століття окремі східнослов'янські елементи вже забезпечили слов'янську ідентичність цивілізації антів. Переселення слов'ян на захід та південь у III–V століттях призводить до поділу первісно єдиної спільнослов'янської мови на три підгрупи – східнослов'янську, західнослов'янську та південнослов'янську.

1991 року в перекладі на українську мову вийшла у світ книга канадського професора О.Субтельного «Україна: Історія». Минуле України автор поділяв на 6 великих періодів:

- найдавніші часи – VII–XI ст.;
- Київська Русь давньоукраїнський ст. – XI–XII,
- польсько-литовська доба – XV–XVI ;
- козацька ера -середина XVI – перші роки XVIII ст.;
- під імперською владою – XVIII ст.;
- Україна у 20 ст. від останніх років XVIII ст. до сьогодні

Хронологія історії української мови поєднує два підходи: історичний (розвиток української мови у рамках тих держав, де нею послуговувалися) та «джерельний» (кожному періоду притаманні певні джерела, з яких можна зробити висновок про різні зміни насамперед у фонетиці мови[2].

Отже, на думку вчених-мовознавців українська мова – видозмінена від праслов'янської мови. Є такі вчені, які впевнені, що проукраїнська мова пішла із староіндійської і на початку була лише її діалектом [4]. Однак на думку більшості вчених у X–XII столітті українська мова була основною мовою Київської Русі – держави, яка складалась із різних князівств, через їхню активну взаємодію з сусідніми іншомовними країнами, відбулася деформація мов і впродовж наступних 10 століть вона продовжувала розвиватись. Так з'явилися польська, чеська, білоруська та інші мови зі слов'янським корінням; після чого вони і почала своє окреме існування.

Список використаних джерел:

1. https://pidru4niki.com/1206021848784/dokumentoznavstvo/ukrayinska_literaturna_mova_normi_stili
2. Єрмоленко С. Я. Історія української літературної мови // Українська мова : енциклопедія / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови; ред. В. М. Русанівський [та ін.]. – К. : Українська енциклопедія, 2000. — ISBN 966-7492-07-9.
3. <https://spadok.org.ua/mova-i-pysemnist/ukrayinska-mova-etapy-istoriyi>
4. <https://eschool.dn.ua/mod/book/view.php?id=203149&chapterid=50095>
5. Історія української мови: Фонетика / М. А. Жовтобрюх, В. М. Русанівський, В. Г. Скляренко. – К.: Наук. думка, 1979. — 367 с. Архівовано 11 січня 2014 у Wayback Machine.